

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 28. Quod aduertimus in Christo moriente, & resurgente quo humanam prodit infirmitatem; & virtutem testatur diuinam: idem in D. Petro insigni mysterio considerandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

vires spirant. Vt illic imprecatur Apostolus: *Conspice enim illis illud veri proterbi: Consi-deras ad comitum suum. Et sus loca in volutabro huius.* Quotum non mouet nascam caotis vomitum suum relambens excedendum? Et quid nefandi prodelli si lauerit, cum demum ceno se emergat & conuincit a quo iam pridem excelsit? Iste L. Ecclesiastici quod declaratur argumen- tum, hinc dicitur quodam esse donationes, nul- lum non solum adferentes vtilitatem, sed etiam tibi adominandas, & somachum horrorem que prouocantes. Et quales illæ sunt obsecro? Illæ sunt, quas faciunt homines stulti, cupidi, sibi que complacentes qui cum tibi nunc aliquid suorum desideras, illico idem repetunt, & hoc agunt semel & 10, imo 100. An talem tu feras patienter, curat Salomon: *Datus in spiritibus non erit vili-tilis tibi. huius sanaturus. Et erat expectat: vili-tilis tibi homo huiusmodi.* Tales censo quodam peccatores, qui penitentiam iustitiam se tradentes, Deo tradunt cor suum, animam, corpus, oculos, & omnes linguam, manus &c. O Domine hoc tibi ore tuum offero: nam ex nunc totum tuum cor: hinc intellectus tibi dicatur, vt non nisi tibi impendatur, hæc voluntas consecratur, ne præ-ter te quodquam diligenti desinat inur oculi, ne viliam vilitatem inueniantur sed ea tantum que tuum spectant obsequium: hæc lingua dedicatur vt nouatur nisi ad operum tuorum celebra-ndum encomium, & verba adificationis, & quid indei confestim concessa Deo cuncta reperitur, ea in eius expensibus iniuriam grauemque con-ueniam. Vt quid ergo hæc illa Deo vouisti, vt ea hodie inconstans iudicium repereres? Et si hoc non solum vicia vice, sed milles feceris, quid tibi iudicium de te Deus iudicabit?

Eodem narrante Sapientie alia his apposita proponit symbola. Quænam inde, inquit vilitas, si quis parietem extruat, quem confestim diruat? *Qui edificat: Et vni de sapientibus, quid profest illis nisi labes? Quia motus inuentione illum adifica-tilis, si continuo illum esses in terram prostratu-ri.* Hinc admirabilem elicit sententiam: *Qui sepulchrum a mortuo, Et terram tangit eum, quid profest laudibus illius? Sic homo qui ieiunat in pec-ccati sui. Et terram eadem faciens, quid profest hu-umilitatis? Oratorem illum quis exaudiet? Locu-tilis non exponit D. Aug. a & proposito nostro con-ueniam. & Greg. quo Salomon alludit ad hoc facta, & legis diuinae decretum de baptismo seu lauato-rii. Et si, no legali quod præscriptum in figuram peniten-tiæ. Co. sic illi dicit vtilis qui cadaver aliquod continge-tilis. Et q. res immundas conteretur, donec certa quadam*

aquâ ablutus, munditiæ restitueretur. Ille qui b l. g. E-locutus se ab immunditia legali quam contraxer- rat ex contractu mortui, ad aquas accedebat, si in illud dum vix se illis mundauerat, in se egressus con- Pal. 50. timo idem cadaver, vel aliud simile contracta. Sacris- bar, quid illi balnea proferant, que frequentate- eium Deo. rat, cum tam cito ad eadem reuenteretur im- munditias? Hoc idem i. t. Ilge de balneo seu la- Num. 19, nacro lacrymarum per penitentiam. Quid inde 11. commodi matutino hoc tempore peccata sua V. confiteri, & ad vesperam ad aedes eius repedeat, Allegoria que tibi lapis erat offensionis petraque perditio ex decre- nis? quodnam inde tibi emolumentum modo ro legis, deslere quod hinc egrediens relambis vt tibi gra- tiffimum? Talis est tua penitentia.

S. 28 Quod aduertimus in Christo morien- te, & resurgente quo humanam prode infirmitatem, & virtutem testatur diuinam: idem in D. Petro insigni mysterio considerandum.

Predicta omnia proponit Spio S. desiderans: **70** penitentiam tuam esse tutam & securam, non vt animo despondeas, inquit D. Chryso- licet reipsum ita sentias infirmum, vt quotidie corruas & crimina tua vix prænitens sis confel- sus, cum iam in eadem, imo peiora inconstans infirmusque relabaris. Non ideo omittas ad remedium confi- gere penitentiam, Dei miseri- cordiæ confidens, quod infinita sit, nec illi pa- tientiæ finitur, sicut hominibus: quia in illo nec finis, nec fundum immensa completitur. An quotidie peccas? Quotidie age penitentiam, & quotidie peccati tui te peniteat, quod quotidie committis: *Peccata si habueris, ne despicias.* D. Chry- *sum estis quotidie peccati, quotidie age penitentiam.* Ho. 1. da- *ni non* Sit hæc tibi quotidiana similitudo: quod si quo- tidie in cubiculo tuo tibi sedes corruat, quotidie illam attolis: & si singulis diebus sordibus in- quinetur, an non singulis diebus illud eueris? Et si quotidie tibi manus sordescant an non illas eluis? Et si quotidie tibi brachium dolet vel pes, an non toties medicinam eius curamque reperis? Et non quia heri illud curasti quod tibi dole- bat, si hodie demò te lædas, hodie ideo tui curam negligis. *Quod in domibus facimus cum Similitu- manus obliteramus: & vende, inquit S. hic, quid in domum in domo tuas agas. Quoties illam inquinat primo su- Quotidie, & quotidie illam eueris, & sic toties per l'as illam emundas quoties sordidatur: Si prima circa 70 princ.*

in pondere peccatorum. nec sic deseres. Non con-
quisitam hac dicere: Quotidie peccas? Quotidian-
us age penitentiam: Id quod in singulis quibusque
diebus & ipse facimus. Mox enim ut vericulus
collecta sunt quisquilia, eas effrimus domo. Nouns
ignauramus & superaddimus. nec sic inerguies-
cimus ab assidua hac diligentia conuersandi do-
mum.

Nihilominus huic tibi ad laborandum est, si
vis securus esse, nec periculosis te exponere suc-
cessibus ut penitentia tua sit assidua quam ex D.
Petra adilectas agendam: hanc enim cum semel
facere incepit nunquam amplius deservit fue-
runtque eius lacrymæ vitæ eius comites indimi-
duæ. Patuit in illo cunctis ex mente D. Chry-
solomi fortitudo, quam habuit ex dono gratiæ Dei
singulari: itaque Petro infirmitatem adscribe,
sed fortitudinem eius diuino gratiæ & miseri-
cordiæ beneplacito. Attende hunc Apostolicum
modo ita languidum, ut vires non habeat quibus
vnicuique ancillæ resistat ostiaris simpliciter
prolato, nullis terribulis, nullis seculo terro-
ribus. Illum postea pe pendente ita constantem,
ut cuncti in illum insurgant Principes poten-
tissimi summique Sacerdotes, minacibus illum
terroribus percellentes carcerum, catenarum,
verberum & ignominiarum: ita insuperabilis
gestitit & obfirmatus, ut omnibus faciem im-
petteritis opponat, tali feruens animo & for-
tibus potens rationibus, ut omnes confundat
oraque cunctis oburet inuincibilis. Deinde mo-
uentur in illum Imperatorum Romanorum ar-
ma, & tremenda maiestas Imperij & exercitus
eorum copiarumque fortitudo: de illis trium-
phum ita ducit illustrem, ut cathedram suam
Romæ construat, quæ caput est orbis, tanta
constantem securitate, ut eam tota non poterit
euertite inferni potentia. Numquid in illo hu-
manam admittas es infirmitatem? Nunc diui-
nam in illo admittas fortitudinem.

Sicut Christus D. Petrum creauit ut Vicari-
um in mundo, voluit ac decreuit, ut Petrus ali-
quo modo iisdem cum illo passibus incederet.
Circumferbat Christus humanam infirmitatem
& diuinam fortitudinem, ut autem restaretur
veritatem humane illius infirmitatis, totique
mundo pateficeret, quod catenam haberet langui-
dam, permittere voluit passusque est, ut mors ad
illum accederet, eoque modo illa accessit, ut
realiter semel mortuus sit, attamen confestim
virtutem suam probauit ostenditque diuinam, in
eo quod mortuus moriem hanc occidit virtute

resurgens diuina ita poterit, ut post hoc mor-
tuam potuerit, nec poterit mors in illum hinc,
re ingressum: Christus resurgens ex mortuis, semel
non moritur, mors illi ultra non dominabitur.
Semper illam suis tectebit pedibus prostratam,
sic ut coram eo nullum possit opus efficere. Hæc
duo in Christo clarissime patuerunt: Mortuus est
ex infirmitate, vixit autem ex virtute Dei. Ecce
duo in Christo, fragilitas humana, & virtus di-
uina & si locus detur morti, ut eum in pugna
& illum ingrediatur, ut humana pateat infirmitas,
resurgit a mortuis in virtutis lux diuine tes-
timonium, ita poterit, ut perpetua maneat vix
securus, & triumphator mortis immortalis.

Hæc duo in D. Petro consideramus, huma-
nam scilicet infirmitatem est enim filius homi-
nis, hominis caduci, & nullius vel parue virtutis
virtute tamen possit diuina, quæ Christus illum
petram firmavit solidam, inconfusam & in-
uincibilem, & eoque super eum Ecclesiam suam
quomque in terra solidaret: vnde sic illi loqui-
tur: Tu es Simon Bariona, tu vocab in Capta,
quod interpretatur Petrus. Ut autem illa in-
terfcat, patuit ut illum aggrediat infirmitas,
ipsum ingrediatur, ipsum prostrat, hinc in
corde, saltem in ore, quod pateat eum hominem
esse tam modica fide feruentem, ut ipsum hinc
negat auctorem. Porro ad diuinæ virtutis ostren-
sionem, quæ petram illum creauit, adeo fortis
eum confirmavit & inuincibilem, ut eferretur
de ista trina negatione & infirmitate suam
triumphum ita poterit, ut iam amplius ipsa ne-
queat in illum habere ingressum, maneatque os
eius & lingua adeo conlans & secura, ut nun-
quam intrare possit, nec in illa locum inuenit
hæc tantæ negationis infirmitas: dicaturque ve-
rè: Petrus resurgens à negatione, iam non negat,
negatio illi ultra non dominabitur: & dicatur de
illo, quomodo de Christo: Mortuus est se infir-
mitate, vixit autem ex virtute Dei. Et sic ex-
istentius non potuit confirmari nobis huma-
mentis infirmitas, quam ex eius casu ad virtutem
voeis ancillæ portariæ statum, sic multo mani-
festius, multoque elarius virtus patefuit conti-
bus diuina, dum constantiam accepit securam &
inuincibilem stabilitatem: quæ nixus licet ab
omnibus mundi viribus inferni potentis op-
pugnatus, cathedram suam ita liberam tenet
& contra cunctos errores & omnem inobedi-
entem triumphet gloriosus, ut iam ingressum in
illum habere nequeat, non solum in cor, sed
nec in linguam, quamdiu mundus mundus erit,
nec vllæ sint vires quæ denuo possint eius labo-
ra.

Ho. 4 in 1.
Corinth.

liberatae constantiam: *Ultra illi non dominabitur.*

1. de
2. de
3. de
4. de
5. de
6. de
7. de
8. de
9. de
10. de
11. de
12. de
13. de
14. de
15. de
16. de
17. de
18. de
19. de
20. de
21. de
22. de
23. de
24. de
25. de
26. de
27. de
28. de
29. de
30. de
31. de
32. de
33. de
34. de
35. de
36. de
37. de
38. de
39. de
40. de
41. de
42. de
43. de
44. de
45. de
46. de
47. de
48. de
49. de
50. de

Attentius interpretatur D. Bern. quod paulo
superius argimus, nimirum opus illud precel-
sum Christi ambulandi super aquas, soli Petro
inter omnes Apostolos fuisse communicatum:
cum enim populos significat, conformiter illi
D. Iohannis: *Aqua multa populi sunt, & gentes,*
& *lingua:* voluit Dominus declarare superiori-
orem singularitatem, quâ ceteris illum præferebat
nationibus, gentibus & populis vinctis creans
illam prælarum his omnibus, verumque Super-
iorem. Porro notandum quod bis D. Petrus se-
vientes maris vudas calcaverit. Primo: ante Chri-
sti passionem, quando periculosa transacta tem-
pestate, quam Apostoli tota nocte passi sunt in
mari Galilææ: Christus illis ad auroram appa-
ruit gradens super aquas, illos à timore hac vo-
ce recreans: *Nolite timere Ego sum. Cui cum Pe-
trus diceret, Domine si tu es jube me venire super
aquas, respondit illi Christus: perplacet, ve-
nit continuo se misit in aquas, cumque paululum
progressus esset marinus proterens votices,
atque ut pavimento lateritio inambulans, tur-
batus non modico perstante, ex quo fluctus exci-
tatus est vehementior, ut mergendus videretur,
tunc timore percussus est, ut statim ad ima de-
clinaret, ita ut à Christo manus posceret auxi-
liari: inclinans: Domine adiuva me. Manum
suam extendit Saluator noster potentissimam,
illius apprehendens, aitque de modica fide illum
recreans: *Modice fidei quare dubitasti? Non red-
arguit illum: O infidelem & sine fide virum;
quia illum non amisit, sed modicæ fidei, illam
certum timor infirmavit.**

Mat. 14

Secundo, post Christi mortem ac resurrectio-
nem; cum enim collega Apostolo D. Iohanne
piscatum in mare descendisset; apparuit illis
Dominus à morte rediit, quem cum D. Ioh-
annes agnosceret, illumque Petro revelaret quis-
nam esset: *Dominus est;* Petrus amore fervens,
omni trepidatione metu, nulla territus maris tem-
pestate, fluctibus se commisit, eosque fortiter pres-
sit, paulo paulumque timore, sed totâ securus fidu-
cia pelagi transiit spernitque periculum. Hoc si-
gnificat: quod in hoc S. Apostolo perpendimus,
Ave Christi mortem, tamen paululum securus
constantique fuerit inter aquas populorum: attra-
men in horrenda illa passionis Christi tempe-
state, gradi incipiens inter gentes, Christum à
longe secutus, timuit, & non ad fluctum fortis-
simam, quam esse potest simplex interrogatio ea-
que plana molens infirmæ, virorumque abis-
sionem. *Bapt. de Lanza 16.*

Mat. 14

72
Expli-
ca hoc
Allego-
ria

etissimorum, per hoc demergi incipit, & ad pro-
funda tendit, negando, atque in puritate deficiens
veritatis fidei, quam servare debuerat, nedum
in corde, sed etiam in lingua, ut magistro totius
mundi conveniebat. Fidem non perdidit, sed illa
elanguit, ad intima se retrahens cordis, partes
deserens exteriores, in quibus erat ostendenda,
in ore scilicet & lingua, ut illi potuerit exproba-
ri. *Modice fidei quare dubitasti?* Paulatim ad ima
tendebat manifesto adeo periculo, ut necessariâ
fuerit Dominus manum suam omnipotentem
extenderet, ut etiam fecit, divinos fides super
eum oculos confirmans, quo illum à casu inco-
lumentem erexit. Porro surrexit adeo confans &
securus, ut post Resurrectionem Domini, sup-
remo suo fungens officio, vndique se injiciens o-
mnium nationum ita perambularit intrepidus,
nihil titubans, inter gladios, ignes, gehennas,
crucis, milites, Imperatores, Reges, Principes
totamque mundi potentiam. *Mori illi ultra non
dominabitur.* Securus iam Petrus est ab errore,
tutaque est ejus cathedræ fortitudo. Conspicit
in eum totum universum, aduersus eum infernus
omnia sua dirigit ærea tormenta, fallacesque ma-
chinas, non enim illi dominabitur, non eum eruet,
non solo prosterneat. *Non dominabitur.* Poterunt
concedo, eum oppugnare infideles, pagani,
haeretici, omnesque tartari furæ, corona cin-
gere, & quidem cathedræ ejus ad angustias redi-
gere extremas, ac prævalere, nemo mihi perua-
leat, *ultra non dominabitur.* Divina pateat in illo
virtus, & orationis Christi efficaciam, rogavit et-
nim pro Petro, ut fides illius fortius stabiliret-
ur, quo sumus omnes securi, & extra omnem
suspicionem, certi quod nunquam deficiet.

Quandam objicit D. Chryl. difficultatem. *Hom. de
Quare Deus solertem videns diaboli diligentiam, patris t.
am, quâ se muniebat Iob bellum illaturus, non Iob.
hoc illi prius indicaverit, ac de periculo præ-
monuerit, ut sibi sapiens prudensque prospiceret. Cur Iob
erenim vit de prælio præmunitus & præmoni non fues-
tus, duobus æquales, & conveniens diligentiam, rit de
quâ se nocte passionis Dominicæ præparabat, ut tentatio
Apostolos fecerit ille impugnet, hos præ-
ne præ-
monuit, Petro coram omnibus dicens; ut sibi monitus
consulerent, cauere ab insidiis, contra diaboli Apostoli
tela se præmunitent? *Simon Satanas experit autem
vos, ut tribuaret sicut triticum; Ego autem rogavi fuerunt
pro te, ut non deficiat fides tua. Et tu aliquando con-
- Luc. 22.
versus, confirma fratres tuos.* Rationem hujus assi-
gnat D. Chryl. declarans hoc cessisse ad ma-
jorem Iob gloriæ cumulum; postmodum autem
alia adducit proposito nostro reconuenientem,
dicendo*

Q 9 dicendo

dicendo: quod Iob per se solus, sibi que in acie deceat: non vero suis successibus, & cum illo proelium eius sumebatur: unde non necesse erat illi quidquam dicere, quibus de successibus rediretur securior, nec mundo, dicendo, quod Deus in se susciperet, ne Iob à diabolo superaretur: verum Apostoli, nominatione autem Petrus, fidei acciperent sibi atque essent eius in mundo doctores ac Magistri, atque in D. Petro fundarentur Cathedra perpetua & secunda, quæ ad finem usque firma perseveraret & ut omnes effluerent securi, & in hoc omnis à nobis oporteret mali suspicio, voluit ut omnes eius promissionem audirent, illique constanter fidei eius, quibus utique cognita esset orationis Salvatoris efficacia, quæ in eo non deficeret, quod ipse postulasset. *Ego rogaui pro te, ut non deficiat fides tua.* E. si Petrum eundem videamus ex infirmitate, nobis persuademus, quod conuersus atque à calidissima resurgens virtute, constans adeo futurus sit & immobilitis, ut confirmare possit firmosque sustentare omnes fratres suos fideles, sine aliquo

erroris lapsusque periculo. Notasti in hoc facti infirmitatis humane magnitudinem, quam non dicere tuis sit fidendum viribus, animo & promptis. Attendisti diuinæ misericordiæ multitudinem, efficaciam & dignitatem gratiæ eius, quæ confortatus S. hic Apostolus veram cepit operari penitentiam. Ab illo discimus eam qui diuina suo didicit, quam necessarium sit diuinæ gratiæ subsidium, & quam debilia sint eam sedata, proposita nostra nostraque promissa, & quam tempes & infames lapsus in quos corruimus illa deficienti, Deoque ad momentum manus saluati hinc misericordiæ. Cognoscimus in illorum efficaciam sine oculi Domini, eorumque certis intuitibus eumque supplices deprecemur, ut se pro nobis intercessor, vires eius auxilii nobis effluentes impetras, manus suæ potentissimæ obtineat auxilio, nos diuinorum suorum oculorum flexione muniat, cor nostrum corroboret, et confortet desideria, proposita bona promoueat, luce denique diuinæ suæ gratiæ nos illumina, quæ gloriam assequamur æternam. Amen.

SUMMARIUM

HOMILIÆ QUADRAG. QUARTÆ SEQUENTIS.

AGITUR de conversione boni Latronis, in qua se Christus Dominum omnium ostendit adeo absolutum, ut iniquas etiam peccatorum assumat negationes, & vesipellas ac maximè peruersæ eorum sententiæ machinationes. *a.* Tria Iudæi sibi proponebant cum eo latronem crucifigendo: Primum: honorem maculare Salvatoris. *b.* Secundum: coram mundo iustificare ipsum quod illi supplicium inferebant. *c.* Tercium: illum acerbiùs, quàm hactenus, excruciare. *d.* Idem illis vitæ cogitationibus corripit Iudæos, de illis & diabolo triumphum agens, propriè illos lancè à confodiens. *e.* boni latronem eripiens, eumque sibi discipulum eligens, cum se ipse illi eundem discipulum suum eripuisset, & latronem effecisset. *f.* Hoc agens, ut enim latro committeretur, dicit eum supplicium quem Petrus ter illum abnegando commiserat. *g.* & efficit, ut illud ageret quod D. Petro commendauerat, *h.* discerneret, & discrimen experiret, quod erat inter Christi crucem & suam, sui que collatronis. *i.* Ad sui salutem Latro primum omnium penitentiam agit efficacissimam. *k.* pariter actus elicit eminentissimæ fidei, sp. i. securissimæ, & feruentissimæ charitatis, quibus suam exposuit petitionem, & libellum obtulit supplicem Christo Salvatori. *l.* Respondit illi Christus, ostendens e verum Deum, & gloriæ Domini, quæ beneficium illi conferens vix vili comparandum. *m.* quod in momento temporis in vltima vitæ suæ petitione est consecutus; porro eius tibi non valeat exemplum, quo penitentiam differas, quæ in vitæ tuæ terminum: hic enim vnus fuit, nec secundum inuenies, ut notat D. Bernardus. *n.*